

جایگاه نبوت، امامت،

اجتهاد و تقلید در

اسلام

تألیف:

آیت الله حاج سید حسین صابری

سرشناسه: صابری، آیت الله سید حسین، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور: جایگاه نبوت، امامت اجتهاد و تقلید در اسلام/تالیف سید حسین صابری.
مشخصات نشر: مشهد، استوار، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۴۸۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۵۰۵۷-۶
قیمت: ۶۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص ۴۷۷-۴۸۸.
موضوع: نبوت
موضوع: امامت
موضوع: اجتهاد و تقلید
رده بندی کنگره: BP۲۲۰
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۳
شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۱۰۶۰۷
تاریخ درخواست: ۱۳۹۹/۰۴/۱۴
کد پیگیری: ۶۲۱۶۵۶۲

www.ketab.ir

جایگاه نبوت، امامت، اجتهاد و تقلید در اسلام

مؤلف: آیت الله حاج سید حسین صابری
نشر: مشهد، استوار، ۱۳۹۹.
چاپ: مشهد، ماهان.
گرافیک و دیزاین: گیتی سیستم www.GitiSystem.ir
سال چاپ: اول ۱۳۹۹
قطع کتاب: وزیری
تیراژ: ۳۰۰۰ جلد.
قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۵۰۵۷-۶

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار.....
۱۷	بخش اول: نبوت و جایگاه آن در اسلام.....
۱۸	مقدمه.....
۱۹	معنا و مفهوم «نبوت».....
۲۲	نبوت در قرآن کریم.....
۲۲	الف) لزوم اعتقاد به همه پیامبران (علیهم السلام).....
۲۳	ب) فلسفه بعثت پیامبران.....
۲۸	ج) پیامبران (علیهم السلام) افرادی هدایت یافته.....
۲۹	د) آیات ویژه پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله).....
۳۱	نبوت در روایات.....
۳۱	ا) لزوم اعتقاد به همه پیامبران (علیهم السلام).....
۳۲	ب) لزوم شناخت پیامبران (علیهم السلام) و تصدیق و پیروی از آنها.....
۳۲	ج) دعوت به عبادت خداوند و رهایی از عبادت غیر خدا.....
۳۳	د) آموزش دادن کتاب و حکمت.....
۳۴	هـ) تزکیه اخلاق.....
۳۵	و) بیرون آوردن مردم از تاریکی‌ها به روشنایی.....
۳۶	ز) از بین بردن اختلاف‌ها.....
۳۷	ح) اتمام حجت.....
۳۹	دلایل لزوم بعثت پیامبران (علیهم السلام).....
۳۹	ا) هدایت انسان‌ها به سوی کمال.....
۴۲	برهان حکمت در بیان امام صادق (علیه السلام).....
۴۴	ب) نیاز به مربیان شایسته.....
۴۵	ج) نیاز به الگو.....
۴۸	اهداف بعثت پیامبران (علیهم السلام).....
۴۸	یکم) دعوت به توحید و پرستش خدا.....
۴۹	دوم) یادآوری نعمت‌ها.....

.....	سوم) آزادی انسان.....	۴۹
.....	چهارم) اتمام حجت بر بندگان.....	۵۰
.....	پنجم) زدودن تحریف‌ها.....	۵۱
.....	ششم) مقابله با مفاسد رایج.....	۵۲
.....	هفتم) قضاوت و داوری.....	۵۲
.....	هشتم) رفع اختلاف‌ها.....	۵۳
.....	نهم) تزکیه.....	۵۴
.....	❁ چگونگی شناسایی پیامبران الهی	۵۷
.....	أ) قرائن و شواهد.....	۵۷
.....	ب) معرفی پیامبر پیشین.....	۵۹
.....	ج) معجزه.....	۶۱
.....	❁ ویژگی‌ها و امتیازات پیامبران الهی	۷۰
.....	أ) وحی.....	۷۰
.....	ب) عصمت.....	۷۷
.....	ج) علم غیب.....	۸۸
.....	د) پیراستگی از غیوب.....	۹۶
.....	هـ) خلوص و قاطعیت.....	۹۷
.....	و) جنبه بشری بودن پیامبران الهی.....	۹۸
.....	❁ دعوت پیامبران	۹۹
.....	أ) اصول اخلاقی دعوت پیامبران.....	۹۹
.....	ب) اصول اعتقادی دعوت پیامبران.....	۱۰۱
.....	ج) اصول اجتماعی دعوت پیامبران.....	۱۰۴
.....	د) دلیل وحدت دعوت پیامبران.....	۱۰۵
.....	❁ برخی دیگر از مسائل نبوت	۱۰۸
.....	یکم) تفاوت بین نبی و رسول.....	۱۰۸
.....	دوم) تعداد پیامبران.....	۱۰۹
.....	سوم) پیامبران اولوالعزم.....	۱۱۱
.....	چهارم) دین واحد و لزوم ایمان به همه پیامبران.....	۱۱۳
.....	پنجم) علل تجدید نبوت‌ها.....	۱۱۵

۱۱۵	ششم) برتری پیامبران علیهم السلام بر یکدیگر
۱۱۸	هفتم) پاداش پیامبران الهی علیهم السلام
۱۲۱	مردم و پیامبران الهی علیهم السلام
۱۲۱	أ) واکنش مردم در برابر پیامبران علیهم السلام
۱۲۲	ب) علل مخالفت با پیامبران علیهم السلام
۱۲۵	ج) شیوه‌های برخورد مخالفان با پیامبران علیهم السلام
۱۲۸	راه‌های اثبات نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۱۲۹	أ) گردآوری قراین و شواهد اطمینان‌بخش
۱۳۵	ب) تصریح و بشارت پیامبران پیشین
۱۳۸	ج) اعجاز
۱۴۴	قرآن معجزه جاویدان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۱۴۴	أ) دلایل معجزه بودن قرآن کریم
۱۵۳	ب) وجوه اعجاز قرآن کریم
۱۷۰	ج) شبهات درباره اعجاز قرآن
۱۷۳	د) مصونیت قرآن کریم از تحریف
۱۸۰	هـ) اطلاعاتی درباره قرآن کریم
۱۸۱	و) اعتراف دانشمندان غیرمسلمان درباره قرآن کریم
۱۸۸	معراج پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۱۸۸	أ) معنا، زمان و مکان معراج
۱۸۹	ب) معراج در قرآن
۱۹۰	ج) معراج در روایات
۱۹۲	د) جسمانی بودن معراج
۱۹۲	هـ) معراج از دیدگاه علم
۱۹۴	ختم نبوت
۱۹۴	أ) دلایل ختم نبوت
۲۰۰	ب) شبهات خاتمیت
۲۰۸	خصوصیات اخلاقی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۲۰۸	أ) تواضع پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

❁ پیشگفتار

عقاید و اندیشه‌های بنیادی اسلام که از آنها به عنوان «اصول عقاید» یاد می‌شود، پایه و اساس آئین حیات بخش اسلام را تشکیل می‌دهد و در شکل‌گیری رفتار مسلمانان اثر گذار است، زیرا به طور کلی رفتار انسان‌ها تحت تأثیر اصول عقاید و به عبارت دیگر، جهان‌بینی قرار دارد. از این رو، برای استقرار و تثبیت نظام ارزشی و رفتاری اسلام، باید مبانی اعتقادی آن بررسی شود.

اگر دین را به درختی بنام «دین» و بارور تشبیه کنیم، مبانی اعتقادی، به مثابه ریشه‌های آن هستند. این ریشه‌ها باید در پرتو راهنمایی‌های قرآن، سنت و عقل در اعماق قلب انسان پابر جا گردد تا میوه‌های شیرین و گوارای آن که اعمال صالح است به بار آید و سعادت و خوشبختی انسان در این جهان تأمین شود.

ارائه و تبیین اصول معارف اسلامی بر مبنای استدلال و منطق از اهم وظایف مراکز فرهنگی جامعه است و به همین جهت در زمان‌های مختلف، دانشمندان اسلامی با شیوه‌های گوناگون به تبیین و تشریح عقاید اسلامی پرداخته‌اند.

مانیز به عنوان یک مسلمان، باید در جهت شناخت و شناساندن مبانی فکری و اعتقادی اسلام کوشش کنیم. اگر افراد جامعه اسلامی به عقیده پاک و ناب اسلامی مجهز باشند، جامعه‌ی اسلامی از هر خطری در امان است؛ زیرا اعتقادات، پایه و اساس است و فرهنگ اسلامی بر مبنای همین اعتقادات پاک مبتنی است و اگر مبانی فکری و عقیدتی اسلام را تبیین نکنیم و نتوانیم افراد را به بینش عمیق اسلامی مجهز کنیم، نخواهیم توانست جامعه را به سوی تعالی سوق دهیم و محکوم به شکست خواهیم بود.

انسان در پیمودن راه سعادت و کمال، و تأمین آسایش و خوشبختی دنیوی و اخروی خود، نیاز به برنامه کامل و فراگیر دارد و بدون وجود قانون کامل و

مدون نمی تواند زندگی راحتی داشته باشد. برای پرورش و تهذیب نفس و تأمین سعادت اخروی نیاز به دستورالعمل و برنامه است، اما از آنجا که خود انسان نمی تواند چنین برنامه کامل و فراگیری را تهیه و اجرا کند، برای این کار نیاز به راهنمایی آفریدگار جهان دارد، ولی بر اساس مصالح الهی، خلقت انسان به گونه ای شکل گرفته است که تمام افراد توانایی ارتباط مستقیم با خداوند را ندارند؛ در نتیجه در این میان باید افرادی باشند که واسطه بین خالق و مخلوق باشند و بتوانند راهنمایی ها و ارشادات خداوند متعال را بدون کم و کاست به گوش انسان ها برسانند. این واسطه های فیض الهی پیامبران علیهم السلام و در رأس آنها خاتم پیامبران حضرت محمد صلی الله علیه و آله هستند که خداوند متعال دین خود را از طریق وحی به پیامبران علیهم السلام و سپس به مردم می رساند. آنان نیز واسطه هایی امین و صادق در گرفتن و ابلاغ کردن هستند. بعد از پیامبران الهی علیهم السلام نیز به اعتقاد شیعه این مسئولیت بر عهده ائمه معصومین علیهم السلام است.

اعتقاد به وجود پیامبران الهی و ائمه معصومین علیهم السلام در مباحث اعتقادی و کلامی، جزو اصول دین محسوب شده و از آنها به اصل «نبوت» و «امامت» تعبیر می شود؛ یعنی ایمان و اعتقاد به صدویست و چهار هزار پیامبر و دوازده امام معصوم علیهم السلام که از سوی خداوند برای راهنمایی و هدایت انسان ها به پیامبری برگزیده شده اند، به گونه ای که همه یک حقیقت را دنبال می کردند و هدفی یکسان و مشترک داشتند و آن، دعوت به یگانه پرستی و نفی هر گونه شرک و بت پرستی بوده است.

طبق اعتقاد شیعه، دوازدهمین امام از ائمه معصومین علیهم السلام در دوران غیبت کبری به سر می برد و عملاً بسیاری از مردم به آن حضرت دسترسی ندارند. ولی از آنجا که انسان مکلف آفریده شده و خداوند هم برای او تکلیف هایی قرار داده تا آنها را انجام دهد، انجام این تکالیف، جز با معرفت و شناخت ممکن نیست، و یگانه راه شناخت و معرفت تکالیف، اجتهاد و فقه است. و از سوی دیگر، چون اجتهاد برای همه افراد امکان پذیر نیست، عقل به او دستور می دهد برای انجام حکم الهی از کسی که متخصص در احکام الهی است، پیروی کند. از این دو بحث تحت عنوان «اجتهاد» و «تقلید» تعبیر می شود.

بر همین اساس، برای آشنایی بیشتر مؤمنین اصول اعتقادی چون

«نبوت و امامت» و همچنین مباحث «اجتهاد و تقلید» را در کتاب حاضر تحت عنوان «جایگاه نبوت، امامت و اجتهاد در اسلام» در سه بخش مورد تحقیق و بررسی قرار می‌دهیم؛ یعنی در بخش اول مسائل مربوط به نبوت، چه مباحث کلی و عام و چه مباحث خاص نبوت مربوط به پیامبری حضرت محمد ﷺ و چگونگی بعثت آن حضرت مطرح می‌شود. در بخش دوم مسائل مربوط به امامت، همچون ضرورت، جایگاه امامت در قرآن و روایات، دلایل، ویژگی‌ها و شئون امامت و معرفی اجمالی امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و یازده فرزندش بحث و بررسی می‌شود. در بخش سوم مسائل مربوط به اجتهاد و تقلید یعنی مباحثی چون ضرورت، جایگاه، تاریخچه و ادله اجتهاد و تقلید مطرح می‌شود. امید است این اثر، در ارتقای بینش اسلامی و توحیدی خوانندگان، سودمند و ثمربخش باشد و از خداوند متعال توفیق بیش از پیش برای همه آنان خواهانم.

و ما توفیقی إلا بالله، علیه توکلت و الیه أنیب

حسبنا الله و نعم الوکیل، نعم المولی و نعم النصیر.

آیت الله حاج سیدحسین صابری

حسینیة نیویورک